

İSPİRTO VE İSPİRTOLU İÇKİLER İNHİSARI KANUNU

Kanun Numarası : 4250

Kabul Tarihi : 8/6/1942

Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 12/6/1942 Sayı : 5130

Yayımlandığı Düstur : Tertip : 3 Cilt : 23 Sayfa : 504

*

**

Bu Kanun ile ilgili tüzük için, «Tüzükler Külliyatı»nın kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren yönetmelik için, «Yönetmelikler Külliyatı»nın kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

*

**

Amaç ve Kapsam ⁽¹⁾

Madde 1 – (Değişik: 11/1/2001 - 4619/1 md.)

Bu Kanunun amacı her türlü ispiro ve ispirotolu içkilerin üretimi, iç ve dış alım ve satımı, dağıtımı ve fiyatlandırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına mer'î mevzuatla denetim, kontrol ve diğer hususlarda verilen yetkiler saklı kalmak kaydıyla, yukarıdaki faaliyetlere ilişkin iş ve işlemler Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri (Tekel) Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür. Tekel Genel Müdürlüğü bu Kanunla kendisine verilen görevleri doğrudan veya bağlı ortaklıklar kurmak suretiyle yerine getirir.

İthalatçı firmaların, ülke genelinde kuruluş yeri nerede olursa olsun her satıcının sipariş verdiği ürünleri yerinde teslim etmeleri üretici firmaların ise en az bir milyon litre yıl kapasiteli yeni teknoloji ile kurulmuş entegre tesis kurmaları şarttır. Yıllık en az bir milyon litre yıl ayrı ayrı üretim, satış veya dış alım miktarına ulaşan firmalar, bu faaliyetlerini yürütmek ve fiyat belirlemede serbesttir. Bu şartları yerine getiremeyen firmaların ürettikleri veya ithal ettikleri ispiro ve ispirotolu içkilerin fiyatlandırılması, satış ve dağıtımı Tekel Genel Müdürlüğü eliyle yapılır. Yurt içinde üretilen veya ithal edilen ürünler arasında ayırım yapılmaz.

(Mülga dördüncü fıkra:27/5/2004-5179/38 md.)

Üçüncü fıkrada belirlenen şartların yerine getirilip getirilmediğinin tespiti ve takibi doğrudan Tekel Genel Müdürlüğü tarafından yapılır.

Bira ve her türlü şarap ve meyve şaraplarının üretimi, fiyatlandırılması, dağıtılması ve satılması ile viski ve tabii köpüren şarapların ithali, fiyatlandırılması, dağıtılması ve satılması bu maddede öngörülen şartlar aranmaksızın, bu Kanun hükümlerine göre serbesttir. Kısmen tahammür etmiş olmakla beraber, içki vasfını haiz bulunmayan şıra ve boza gibi maddeler bu Kanun kapsamı dışındadır.

İnhisar dışında idarece yapılabilecek işler

Madde 2 – İnhisarlar İdaresi, inhisar dışında olarak aşağıdaki işleri de yapabilir:

- a) **(Değişik: 9/5/1955 - 6552/2 md.)** Tıbbi şaraplar hariç olmak üzere her türlü şarap, bira ve meyva usaresi yapılması ve satılması ile viski ve tabii köpüren şarap ithal ve satışı;
- b) Asli imalattan kalan döküntüleri ve tali mahsulleri kıymetlendirmek veya maliyeti düşürmek için buz, gazoz, soda, malt hülasesi gibi imalat ve bunların satılması;

---

(1) Bu madde başlığı, “İnhisarın mevzuu” iken 11/1/2001 tarihli ve 4619 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

c) Eter ve kolonya gibi iptidai maddesi alkol olan veya içinde % 20 den fazla alkol bulunan her türlü maddelerin yapılması ve satılması.

(Değişik : 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen kabul: 7/2/1990 - 3612/21 md.) Şu kadar ki, bunlardan (b) ve (c) bentlerinde yazılı olanlar Maliye ve Gümrük Bakanlığının müsaadesiyle yapılır.

İspirto ve ispirotolu içkilere ait umumi hükümler

Madde 3 – (Değişik: 11/1/ 2001 - 4619/2 md.)

İspirto ve ispirotolu içkilerin Türk Gıda Kodeksine uygun olarak üretilmiş olması şarttır.

Her türlü alkollü içki üretiminde, tarımsal kökenli etil alkol veya distilatı dışındaki alkol ve alkol türevleri kullanılamaz. Üzüm kökenli bir distilat olan suma veya tarımsal kökenli etil alkol ile karıştırılmış sumanın, beşbin litre veya daha küçük hacimli geleneksel bakır imbiklerde, anason tohumu ile ikinci kez distile edilmesiyle üretilen rakının, Türkiye’de üretilmesi ve üründeki toplam alkolün en az % 65’inin suma olması şarttır.

Etilenden elde edilen sanayi tipi ham etil alkolü, gıda sanayii dışında kullanılmak üzere yurda sokmak isteyenler, Tekel Genel Müdürlüğünden müsaade almaya ve bu idarece tayin edilecek şartlara riayete mecburdurlar.

Madde 4 – (Mülga: 1/8/2003-4971/28 md.)

Madde 5 – Metil alkol yapmak veya yurda sokmak isteyenler İnhisarlar İdaresinden müsaade almağa ve bu idarece tayin edilecek şartlara riayete mecburdurlar.

Madde 6 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 7 – (Mülga: 27/3/1969 - 1137/37 - 1 md.)

Madde 8 – İnhisarlar İdaresince yapılan ispirto ve ispirotolu içkilerin buldukları kablara idarenin farik alameti konulur. Üçüncü maddeye göre yapılan ve satışa çıkarılan mamullerin kablalarında da amillerinin farik alametleri ile İnhisarlar İdaresinin mühür veya kontrol alametinin bulundurulması mecburidir.

Madde 9 – (Mülga: 1/8/2003-4971/28 md.)

Madde 10 – (Mülga: 27/3/1969 - 1137/37 - 1 md.)

Madde 11 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Şaraba ait hükümler

Madde 12 – (Mülga: 24/6/1995 - KHK - 560/21 md.; Aynen kabul: 27/5/2004-5179/38 md.)

Madde 13 – (Mülga: 24/6/1995 - KHK - 560/21 md.; Aynen kabul: 27/5/2004-5179/38 md.)

Madde 14 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 15 – (Mülga: 1/8/2003-4971/28 md.)

Madde 16 – (Mülga: 1/8/2003-4971/28 md.)

Madde 17 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 18 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

İspirto ve ispirotolu içkilerle diğer maddelerin satışı

Madde 19 – (Değişik: 14/6/1984 - 3023/1 md.)

İspirto ile bira ve şarap dahil her çeşit ispirotolu içki satmak isteyenler İnhisarlar İdaresinden ruhsat almaya mecburdurlar. Bu ruhsatın esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca objektif kurallar belirlenerek düzenlenecek bir yönetmelikle tespit edilir.

(Değişik ikinci fıkra: 24/11/2004 - 5259/7 md.) Açık olarak alkollü içki, bira, şarap ve ispirotolu ile her çeşit ispirotolu içki satmak isteyenler, belediye veya il özel idaresinden ruhsat almaya mecburdurlar. Belediye veya il özel idaresi, ruhsat vermeden önce, yetkili kolluk kuvvetinin görüşünü alır. Kolluk kuvveti görüşünü yedi gün içinde verir.

(Değişik: 11/1/2001 - 4619/3 md.) Öğrenci yurtları, spor kulüpleri, her türlü öğretim ve eğitim kurumları, kahvehane, kıraathane, pastahane, bezik ve briç salonlarında alkollü içkilerin satışı için ruhsat verilmez. Akaryakıt istasyonlarının mağaza ve lokantalarında ise, hacmen %5 alkolden fazla alkol içeren yüksek alkollü içkilerin satışı için ruhsat verilmez.

(Değişik: 11/1/2001 - 4619/3 md.) Alkol, bira ve şarap dahil her çeşit alkollü içkinin televizyon, kablolu yayın, radyo ve kamu yayın araçlarıyla reklamının yapılması, ayrıca içki satış yerleri ile tüm ticari ve kamuya açık yerlerde, tüketilmek veya beraberinde götürülmek üzere onsekiz yaşından küçüklere alkollü içecek satılması veya sunulması yasaktır. Ruhsatlı bayiler, tüketici talepleri doğrultusunda alkollü içki bulundurur ve bunlara satış mahallinde adil teşhir imkanı sağlarlar.

Madde 20 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 21 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 22 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 23 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Ceza hükümleri

Madde 24 – Bu kanunla inhisar altına alınan ve inhisar veya hususi istihlak resmine tabi tutulan maddelere konulan İnhisar İdaresine ait mühür, damga, farik kontrol veya alametleri, bandrol veya etiketleri taklit veya tahrif ederek, konulduğu eşyadan kaldırarak, değiştirerek veya her ne suretle olursa olsun tedarik ederek kaçak maddelerde kullanılanların hareketleri kaçakçılık sayılır ve haklarında 1918 sayılı kanunun 25 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yazılı cezalardan başka yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası ve bu suçun TÜrk Ceza Kanununda muayyen olan cezası da hükmolunur.

Yukarki fıkrada yazılı alamet veya bandrol veya etiketleri salahiyet ve mezuniyetleri olmaksızın basanlar veya satanlar veya saklıyanlar hakkında altı aydan iki seneye kadar hapis cezası ile birlikte yüz liradan beşyüz liraya kadar ağır para cezası da hükmolunur.

Bu maddede yazılı fiiller alakalı memurlar tarafından işlenmiş ise bu cezalar iki kat olarak hükmolunur.

Madde 25 – Kaçak olarak tutulan ispiro ve ispirotlu içkilerle bunların yapılmasına yarıyan alet ve vasıtalar ve iptidai maddeler müsadere edilir.

Bunlardan:

a) Kaçak ispiro ve ispirotlu içki yapmak maksadiyle tahammüre terkedilen veya ıslatılan iptidai maddelerin suyu ile birlikte dört litresine kadarından bir lira, bundan yukarı her litre veya kesirlerinden ayrıca yirmi beş kuruş;

b) Vermut ve biralının iki litreye kadarından bir lira, bunu aşan her bir litre veya litre kesirlerinden ayrıca elli kuruş;

c) İspiro ve (b) fıkrasında yazılı içkilerin dışında kalan her türlü ispirotlu içkilerin (Şarap hariç) her bir litresinden veya litre kesirlerinden beş lira, ağır para cezası alınır.

d) (b) ve (c) fıkralarında yazılı İspiro ve ispirotlu içkiler yabancı memleket mamulü olduğu takdirde bunlara ait para cezaları beş kat olarak alınır.

e) İspiro ve ispirotlu içki imaline yarıyan vasıtalarından istiap hacmi yirmi litreye kadar (Dahil) olan imbik ve diğer taktir aletleri için yüz lira, kırk litreye kadar (Dahil) olanlar için üç yüz lira ağır para cezası alınır. Bu hacimden fazla her bir yirmi litre veya kesirleri için para cezası iki yüz lira artırılır.

Kazansız olarak yakalanan imbik aksamı ve sair taktir aletlerinin (Kapak, nakil, müberrit, müberrit kapağı ve müberrit taşları gibi) kaçakçılıkta kullanılırken yakalanan veya kullanılmakta olduğu anlaşılan her bir parçasından on lira ağır para cezası alınır.

f) 1918 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası mevzuuna giren kaçakçılıklarda yalnız müsadere cezası tatbik edilir.

Gülyağı ve diğer tıbbi mamuller yapılmasında kullanılan ruhsatsız imbikler veya taktir aletleri için birinci defasında yukarıda yazılı cezaların yirmide biri ve tekerrüründe beşte biri hükmolunur.

Madde 26 – İşletmelerine müsaade olunan fabrika, imalathane, imlahane ve sair yerlerde mevcut taktir aletleriyle alelümum kablara, İnhisar İdaresince konmuş olan mühürlerin kast ve iradeye makrun olmaksızın bozulması halinde alakalılar bunu en geç yirmi dört saat içinde yazı ile inhisar idaresine (Bulunmayan yerlerde ihtiyar heyetine) bildirmeğe mecburdurlar. Müddeti içinde bildirmeyenlerle kontrol şartlarına, fenni ve idari kayıtlara riayet etmiyen müessese sahip veya mümessillerinden birinci defasında on liradan elli liraya kadar ağır para cezası almır. Tekerrüründe bu ceza iki kat hükmolunur ve inhisarlar idaresi imalatı muvakkaten men veya verilmiş olan ruhsatı iptal edebilir.

Madde 27 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 28 – (Değişik: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

19 uncu maddenin birinci fıkrasına göre ruhsat almadan satış yapanlar ve aynı maddenin üç ve dördüncü fıkralarındaki esaslara uymayanlar altmış milyon Türk Lirasından altıyüz milyon Türk lirasına kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Bu miktarlar Maliye Bakanlığınca her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Ayrıca, bu fiili işleyenlere ait işyerlerinin bir aydan üç aya kadar kapatılmasına hükmolunur.

Madde 29 – (Mülga: 24/6/1995 - KHK - 560/21 md.; Aynen kabul: 27/5/2004-5179/38 md.)

Madde 30 – (Mülga: 24/6/1995 - KHK - 560/21 md.; Aynen kabul: 27/5/2004-5179/38 md.)

Madde 31 – (Mülga: 24/6/1995 - KHK - 560/21 md.; Aynen kabul: 27/5/2004-5179/38 md.)

Madde 32 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 33 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 34 – (Mülga: 24/6/1995 - KHK - 560/21 md.; Aynen kabul: 27/5/2004-5179/38 md.)

Madde 35 – İspirto ve ispirotolu içki fabrika, imalathane, imlahane ve ticarethaneleriyle bu gibi yerleri işletmek hakkı inhisar idaresinden müsaade alınmaksızın başkasına devredilemez. Aksi halde işletme müsaadeleri geri alınmakla beraber devreden ve devralanlardan yirmişer liradan ellişer liraya kadar ağır para cezası alınır.

Madde 36 – İspirto ve ispirotolu içki fabrika, imalathane ve imlahanelerinde ancak müsaade edilen maddeler imal ve imla edilir. Bunlardan başka ispirto ve ispirotolu içki yapılmasına yarayabilen diğer maddelerin fabrika, imalathane ve imlahanelere sokulması yasaktır. Buna aykırı hareket edenlerden yirmi beş liradan üç yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Madde 37 – Bu kanunla inhisar altına alınan maddelerin kaçakçılıkları hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri de tatbik olunur.

Bu kanuna göre inhisar altında olmayıp imal, ithal ve satış gibi muamelelerden bir veya bir kaç dolayısıyla inhisar veya istihlak resmine tabi bulunan maddeleri bu resimlerden kaçırılardan, kaçırıldıkları maddelere ait resimler ağır para cezası olarak alınır ve tutulan kaçak maddeler müsadere edilir.

1918 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü mahfuzdur.

Kaçak maddelerin, kaçakçı, ortak veya yataklarının elinden çıkmış olması veya istihlak edilmiş bulunması gibi sebeplerle müsaderesi kabil olmazsa kaçakçılarından, müsadere karşılığı olarak ayrıca bu maddelerin resimlenmiş değeri kadar ağır para cezası alınır.

Her iki halde de, kaçakçı hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.

Bunlardan, imal dolayısıyla resme tabi olanların amillerinden, hareketlerinin ağırlığına göre, imal müsaadesi de inhisarlar idaresince geri alınabilir.

Madde 38 – 26, 28, 29, 31, 32, 33 ve 35 inci maddelerde yazılı cezaların hüküm ve infazında 10/6/1938 tarihli ve 3437 sayılı kanunun 107 ve 109 uncu maddeleri tatbik olunur.

Madde 39 – 38 inci maddenin matufu olan maddelerde yazılı suçlar hakkında İnhisarlar İdaresi, Gümrük ve İnhisarlar Vekilinin muvafakatiyle hükümden evvel veya katileşmiş olsun olmasın hükümden sonra sulh olabileceği gibi bu cezaları takip ve tahsilden vazgeçebilir.

Madde 40 – Müsadere edilen eşya ve maddelerin satışından elde edilecek paralarla, kaçakçılıktan başka suçlardan dolayı bu kanuna göre hükmolunup tahsil edilen para cezaları, İnhisar İdaresi Bütçesine irat kaydedilir.

Madde 41 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 42 – (Mülga: 11/1/2001 - 4619/5 md.)

Madde 43 – (Mülga: 27/3/1969 - 1137/1 md.)

Madde 44 – İspirto ve Meşrubatı Küliye İnhisarı hakkındaki 790 sayılı ve 22/3/1926 tarihli kanun ile 1918 sayılı kanunun 63 üncü maddesi ve bu kanuna muhalif sair hükümler kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 – (9/5/1955-6552 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek teselsül için numaralandırılmıştır.)

İnhisarlar İdaresi, inhisar dışındaki ispirotolu içkileri imal eden fabrika ve tesislerini İcra Vekilleri Heyeti kararı ile ve Muhasebe Umumiye Kanununun 24 üncü maddesi hükmüne tabi olmaksızın umumi hükümler dairesinde satabilir.

Ek Madde 2 – (9/5/1955 - 6552 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi hükmü olup, ek maddeye çevrilerek numarası teselsül ettirilmiştir.)

1825-1829

İnhisarlar İdaresi, İcra Vekilleri Heyeti tarafından tesbit edilecek esas ve şartlarla inhisar dışı ispirotolu içkilerin imal, ithal ve satışı için hususi sermaye ile ortaklıklar kurabilir veya kurulmuş ortaklıklara katılabilir ve mevcut tesislerini de işletmek üzere ortaklıklar kurabilir.

Madde 45 – Bu kanun neşri tarihinden bir ay sonra mer'idir.

Madde 46 – Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

8/6/1942 TARİHLİ VE 4250 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

1) 11/1/2001 tarihli ve 4619 sayılı Kanunun hükmüdür :

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki bir milyon litre/yıl dışalım ve satış miktarı ölçüsü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen birinci takvim yılı sonuna kadar bir milyon, ikinci takvim yılı sonuna kadar dokuz yüz bin, üçüncü takvim yılı sonuna kadar sekiz yüz bin, dördüncü takvim yılı sonuna kadar yedi yüz bin ve beşinci takvim yılı sonuna kadar altı yüz bin litre/yıl olarak uygulanır. Altıncı yıldan itibaren uygulanacak olan bu ölçüyü sıfıra indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

4250 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ

GÖSTERİR LİSTE

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuatın

Yürürlükten Kaldırılan

Kanun veya Kanun Hükümleri	Tarihi	Sayısı	Maddesi
----------------------------	--------	--------	---------

8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı Kanununun 14 üncü

maddesinin vergi nevine ve miktarına ve istisnaya

mütaallik hükümleri 13/7/1956 6802 67/5

8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı Kanunun 7 nci ve

10 uncu maddeleri, 20 nci maddesinin inhisar

resmi ile ilgili

hükümleri ve 43 üncü maddesi 27/3/1969 1137 37/1

8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı

Kanunun 14 üncü maddesinin tarh,tahakkuk ve

tahsile ilişkin hükümler

17/4/1981 2447 27

8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı Kanunun 1 inci

maddesinin 4 üncü fıkrası ile 12, 13, 29, 30, 31 ve

34 üncü fıkraları

24/6/1995 KHK-560 21

4250 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN**YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Kanun	Yürürlüğe	giris
No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	<u>tarihi</u>
5451	–	14/11/1949
6552	–	18/5/1955
6553	–	18/5/1955
6802	–	1/3/1957
1137	–	31/3/1969
2447	–	1/5/1981
3023	–	22/6/1984
3462	–	2/6/1988
KHK/336	–	5/8/1988
KHK/560	–	28/6/1995
4619	–	20/1/2001

4971

—
15/8/2003

5179

1,12, 13, 29, 30, 31, 34
5/6/2004

5259

19
1/12/2004